

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-02-08
Besvaras senast
2021-03-01

Till finansminister Magdalena Andersson (S)

2020/21:414 Bärkasseskattens utformning

Den 3 februari kom ett intetsägande svar på en skriftlig fråga från undertecknad rörande den djupt kritiserade och ineffektiva så kallade plastpåseskatten.

Det är i sig anmärkningsvärt att man som finansminister helt struntar i att svara på den enkla och mycket tydliga fråga som undertecknad ställde: Är ministern nöjd med utformningen av plastpåseskatten, eller kan vi förvänta oss att hon agerar för att ändra den i syfte att inte slå mot svenska producenter och företag som satsar på att vara miljövänliga?

Den skatt som sorgligt nog blev verklighet har inneburit orimliga förutsättningar för såväl svenska företag som enskilda medborgare. Av den anledningen har bland annat undertecknad motionerat om en reformering av densamma, även om den gärna fick tas bort helt. Redan före införandet stod det klart att den var ogenomtänkt. Åtskilliga utlåtanden från experter och andra visade klart och tydligt att den inte bara skulle bli ineffektiv utan även i vissa fall kontraproduktiv, just för att den kan bidra till en negativ påverkan på miljö och klimat.

Den skatt som regeringen införde tog ingen hänsyn till om plasten var återvunnen eller inte, eller om den producerats av förnybara resurser (75–80 procent av alla plastbärkassar var innan skatten infördes fossilfria). Av den anledningen har incitamenten att producera återvunnen eller förnybar plast minskat, då lönsamheten sjunkit avsevärt i takt med en minskad konsumtion. Vidare tog skatten ingen hänsyn till andra faktorer, såsom rubbningen av arbetsmarknadens rörelsemönster eller vilka andra alternativ som används av konsumenterna för att bära varor eller slänga skräp. Omfattande forskning har visat att närapå samtliga andra alternativ är värre ur ett miljö-perspektiv, just för att de måste användas så många gånger mer än en plastbärkasse ur resurssynpunkt. För en bomullspåse krävs det 130–400 gånger för att komma upp i nivå med en plastbärkasse.

Dessutom ser vi att försäljningen av engångsplastpåsar på rulle har ökat lavinartat till följd av att det är vad människor generellt använder som soppåsar. Flera av dessa påsar är importerade från utlandet, där återvinningsgraden är lägre än i Sverige, och de är, till skillnad från många av de plastkassar vi sett i den svenska dagligvaruhandeln, i många fall inte tillverkade av bioplast eller återvunnen plast. Flera av de affärer som tidigare använde bärpåsar av förnybar

plast har dessutom återgått till plast som är sämre för miljön. Till följd av att allt fler använder sig av pappåsar eller liknande, vilket i många fall är ett dåligt substitut ur resurssynpunkt, vittnar konsumenter om ett ökat matsvinn då de påsar som används för frukt och grönsaker inte går att se igenom och därför samlas i kylan under orimligt lång tid.

Precis den farhåga som undertecknad och många andra såg är nu verklighet. I tidningen Fplus ser vi hur en svensk företagare som valt att satsa på en miljövänlig nisch drabbas hårt. Helsingborgsföretaget Gaia Biomaterials har utvecklat påsar som är nedbrytbara och kan användas upp till 50 gånger – men ändå ska de beskattas. Anledningen är att de ser ut som plastpåsar. Den påstådda miljöskatten slår därmed rakt mot dem som önskar göra nytta för miljön och gynnar indirekt de mindre miljövänliga alternativen, inte minst utländska sådana.

Mot bakgrund av ministerns ovilja att i skriftlig form svara på min enkla fråga önskas förtydligande svar på följande frågor från finansminister Magdalena Andersson:

1. Är ministern nöjd med utformningen av bärkasseskatten och dess utformning, och om inte, hur kan ministern tänka sig att ändra den?
2. Är ministern nöjd med det resultat som följt efter bärkasseskattens införande, exempelvis avseende minskad plastkonsumtion och därmed minskad nedskräpning eller ökade skatteintäkter?
3. Vad avser ministern att göra i syfte att underlätta för svenska producenter och företag som satsar på att vara miljövänliga, genom exempelvis produktion av förnybar miljöplast eller återvunnen plast?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders